ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਪੇਪਰ ਕੱਪ

ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ

ਬਨਾਮ

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2022 ਦਾ 8536 ਆਦਿ)

ਅਕਤੂਬਰ 20, 2023

[ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਟ ਅਤੇ ਪੰਮੀਘੰਤਮ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 'ਰਿਇਨਫੋਰਸਡ' ਪੇਪਰ ਕੱਪਾਂ, ਅਤੇ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਥੈਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ, ਸਟੋਰੇਜ, ਸਪਲਾਈ, ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਵਿਕਰੀ, ਵੰਡ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਐਸੋਸਿਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? , ਅਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੋਟੇਡ ਚਾਹ ਦੇ ਕੱਪ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਬੈਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ।

ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986-ਐੱਸਐੱਸ. 5, 23-ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੋਟੇਡ ਚਾਹ ਦੇ ਕੱਪ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਬੈਗ - ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੋਟੇਡ ਚਾਹ ਦੇ ਕੱਪਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਬੈਗਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ, ਸਟੋਰੇਜ, ਸਪਲਾਈ, ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਵਿਕਰੀ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ- ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ :

ਆਯੋਜਤ: ਹਾਲਾਂਕਿ 1986 ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਰਚਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੋਟੇਡ ਚਾਹ ਦੇ ਕੱਪ ਗੈਰ-ਬਾਇਓਡੀਗਰੇਡੇਬਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਲਈ ਉਚਿਤ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ, ਸਖਤ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਇਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕਲੇ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਰੀਨਫੋਰਸਡ ਪੇਪਰਕੱਪਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਯੂ/ਆਰਟ। 19(1)(ਜੀ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਪਰ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰਹਿਤ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਲਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਜਬ ਸੀ। 19(6), ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਬੈਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੋਧੇ ਹੋਏ 2016 ਦੇ ਨਿਯਮ ਹੁਣ 60 ਜੀਐਸਐਮ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਬੈਗਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਲੱਭਿਆ ਹੈ- ਇਸ ਦੇ ਲਈ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ 2016 ਨਿਯਮਾਂ - ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਨਿਯਮ, 1986-ਪਲਾਸਟਿਕ ਵੇਸਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਿਯਮ, 2016 [ਪੈਰਾ 41, 46, 54] ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਬੈਗਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਿਧਾਂਤ/ਸਿਧਾਂਤ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਦੋਂ:

ਆਯੋਜਤ: ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਦੀ ਚੁੱਪ, ਫਿਰ ਵੀ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ - ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੂਰਵ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 39]

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਵੀ. ਨਾਇਡੂ (2001) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 62: [2000] 5 ਐੱਸਯੂਪੀਐਲ. ਐੱਸਸੀਆਰ 249; ਬਜਾਜ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸਰ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜਿਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (2011) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ 640 [2010] 15 ਐੱਸਸੀਆਰ 156; ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਹਾਲ ਬਨਾਮ ਹਾਵੜਾ ਗਣਤੰਤਰਿਕ ਨਾਗਰਿਕ ਸਮਿਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2010) 3 ਐੱਸਸੀਸੀ 732: [2010] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 190; ਬਸਵਈਆ (ਡਾ.) ਬਨਾਮ ਡਾ: ਐਚ.ਐਲ ਰਮੇਸ਼ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2010) 8 ਐੱਸਸੀਸੀ 372 : [2010] 9 ਐੱਸਸੀਆਰ 227; ਸੈਲੂਲਰ ਆਪਰੇਟਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਆਰ.ਐਸ., ਬਨਾਮ ਟਰਾਈ (2016) 7 ਐੱਸਸੀਸੀ 703: [2016] 9 ਐੱਸਸੀਆਰ 1: ਐੱਮ.C. ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2004) 12 ਐੱਸਸੀਸੀ 118: [2004] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 126; ਏਪੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੋ. ਐਮ. ਨਾਇਡੂ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (2001) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 62: [2000] 5 ਐੱਸਯੂਪੀਐਲ. ਐੱਸਸੀਆਰ 249; ਗੁੱਡਵਿਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 2013 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਨਜੀਟੀ 71; ਐਮ.ਸੀ. ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਕਮਲਨਾਥ (1997) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ 388: [1996] 10 ਐੱਸਯੂਪੀਐਲ. ਐੱਸਸੀਆਰ 12; ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਾਰ ਐਨਵਾਇਰਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ (2013) 7 ਐੱਸਸੀਸੀ 226: [2013] 7 ਐੱਸਸੀਆਰ 352; ਫੋਮੇਂਟੋ ਰਿਜ਼ੋਰਟਸ ਅਤੇ ਹੋਟਲਸ ਲਿਮਿਟੇਡ v. ਮਿੰਗੁਏਲ ਮਾਰਟਿਨਜ਼ (2009) 3 ਐੱਸਸੀਸੀ 571: [2009] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 1; ਐਮ.ਆਈ. ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਰਾਧੇਨ ਸ਼ਿਆਮ ਸਾਹੂ (1999) 6 ਐਸਸੀਸੀ 464: [1999] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1066; ਲਿਬਰਟੀ ਆਇਲ ਮਿਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1984) 3 ਐੱਸਸੀਸੀ 465: [1984] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 676; ਧਰਮਪਾਲ ਸਤਿਆਪਾਲ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ CCਈ (2015) 8 ਐੱਸਸੀਸੀ 519: [2015] 6 ਐੱਸਸੀਆਰ 437; ਕਰਨਾਟਕ ਐੱਸਆਰਟੀਸੀ ਬਨਾਮ ਐੱਸ.ਜੀ. ਕੋਟੁਰੱਪਾ (2005) 3 ਐੱਸਸੀਸੀ 409: [2005] 2 ਐੱਸਸੀਆਰ 520; ਪੀ.ਪੀ. ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2006) 8 ਐੱਸਸੀਸੀ 776: [2006] 1 ਐੱਸਯੂਪੀਐਲ. ਐੱਸਸੀਆਰ 454- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 8536।

2019 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 3984 ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 11.07.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8537-8538।

ਬਾਲਾਜੀ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਨ, ਏ. ਲਕਸ਼ਮੀਨਾਰਾਇਣਨ, ਮਿਸ. ਸ਼ੋਭਾ ਰਾਮਾਮੂਰਤੀ, ਸ਼ਿਲਪ ਵਿਨੋਦ, ਐਮ.ਏ. ਕਾਰਤਿਕ, ਮਿਸ. ਰਿਤਿਕਾ ਰਾਓ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸ਼ੋਭਿਤ ਦਿਵੇਦੀ, ਡਾ. ਜੋਸਫ਼ ਅਰਸਟੋਟਲ ਐਸ., ਐੱਮ. ਯੋਗੇਸ਼ ਕੰਨਾ, ਵਿਨੇਯ ਕੰਨਾ ਬੀ., ਰਜਤ ਨਾਇਰ, ਨਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਸ਼ੋਕ ਪਾਨੀਗ੍ਰਹੀ, ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਿਆਰ, ਮਿਸ. ਰੁਚੀ ਕੋਹਲੀ, ਨਕੁਲ ਚੇਂਗੱਪਾ ਕੇ.ਕੇ., ਟੀ.ਐਸ. ਸਬਰੀਸ਼, ਸੰਦੀਪ ਕੇ. ਮਹਾਪਾਤਰਾ, ਅਮਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਸ. ਅਨਿਲ ਕਟਿਆਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਟ, ਜੇ.

1. ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ 'ਇਕ ਵਾਰ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਸਟਿਕ' ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ, ਸਟੋਰੇਜ, ਸਪਲਾਈ, ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਵਿਕਰੀ, ਵੰਡ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 'ਰੀਇਨਫੋਰਸਡ' ਪੇਪਰ ਕੱਪਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਮਾਣ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੈਗਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਹਨ।

ਤੱਥ

2. ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 25.06.2018 ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ('ਈਪੀਏ') ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਸੀ। 01.01.2019 ਤੋਂ। ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ "ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਸਟੋਰੇਜ, ਸਪਲਾਈ, ਆਵਾਜਾਈ, ਵਿਕਰੀ, ਵੰਡ, ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੈਰੀ ਬੈਗ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਝੰਡੇ, ਭੋਜਨ ਲਪੇਟਣ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ, 'ਤੇ ਫੈਲਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਡਾਇਨਿੰਗ ਟੇਬਲ, ਆਦਿ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ, "ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੋਟੇਡ ਚਾਹ ਦੇ ਕੱਪ ਅਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਟੁੰਬਲਰ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਪਾਊਚ ਅਤੇ ਪੈਕੇਟ, ਅਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਤੂੜੀਆਂ, ਮੋਟਾਈ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 08.12.2018 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਬੈਗਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਐੱਸਈZ ਜਾਂ ਈ0ਯੂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਯਾਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੈਰੀ ਬੈਗਾਂ ਲਈ ਛੋਟਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ; ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਬੈਗ ਜੋ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਮਾਣ/ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਬਾਗਬਾਨੀ ਨਰਸਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਥੈਲੇ ਅਤੇ ਚਾਦਰਾਂ; ਡੇਅਰੀ ਉਤਪਾਦ, ਤੇਲ, ਦਵਾਈ ਪੈਕਿੰਗ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਪਲਾਸਟਿਕ. ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਉਪਕਰਣ; ਅਤੇ ਕੰਪੋਸਟੇਬਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਬਣੇ ਬੈਗ" (ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ)।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੇਪਰ ਕੱਪ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ 05.09.2018 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੇਪਰ ਕੱਪਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪੋਸਟੇਬਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਖਾਦਯੋਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ 25.09.2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਹਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਐਲਡੀਪੀਈ ਕੋਟੇਡ ਪੇਪਰ ਕੱਪਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਕ ਬਾਇਓਪਲਾਸਟਿਕਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਬਾਇਓਡੀਗ੍ਰੇਡੇਬਲ ਸਨ। ਇਸ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ

ਐੱਲਡੀਪੀਈ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕੱਪਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਬਾਇਓਡੀਗ੍ਰੇਡੇਬਲ, ਪਰ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਧੀ ਜਾਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਉਤਪਾਦਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੀਸਾਈਕਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

5. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ 14.11.2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵੀ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ) ਵਿੱਚ ਰੀਨਫੋਰਸਡ ਪੇਪਰਕੱਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ 'ਪਲਾਸਟਿਕ' ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਾਬੰਦੀ'. ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਟੀਐਨਪੀਸੀਬੀ ਦੁਆਰਾ 08.12.2018 ਨੂੰ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: ਪਹਿਲਾ, ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਸਟਿਕ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਹ ਨੀਤੀ ਪਲਾਸਟਿਕ ਵੇਸਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨਿਯਮ, 2016 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '2016 ਨਿਯਮ') ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸੀ।); ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ, ਕਿ ਮਾਹਿਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਬਣਤਰ, ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

6. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਬੈਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਵੀ 23.08.2018 ਅਤੇ 19.09.2018 ਨੂੰ ਟੀਐਨਪੀਸੀਬੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 08.12.2018 ਨੂੰ ਟੀਐਨਪੀਸੀਬੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ, ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਬੈਗਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੈਗ ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਦੇ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

7. ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪੇਪਰ ਕੱਪ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ NGT ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚੁਣੌਤੀ NGT ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

8.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14, ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 19(1)(ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਸਨ: ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਕੱਪ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸਨ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਅਤੇ ਐੱਲਡੀਪੀਈ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਪਰਤ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ (ਜਿਸ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸਹਾਇਤਾ/ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ), ਅਤੇ ਇਹ ਉਤਪਾਦ ਇਸ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ 5-6 ਲੱਖ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ। ਦੂਜਾ, ਇਹ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਨਿਯਮ, 1986 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '1986 ਨਿਯਮ') ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ, ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਤਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਿਧੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

9. ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਬੈਗ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਬੈਗ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਹਵਾ ਪਾਰ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਡਰੇਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਘਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਈਕੋ-ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਕਲਪ ਸਨ ਜੋ 10 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ; ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਸੀ।

10. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਦੁਖੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿੱਟਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।" ਇਹ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ (ਅਰਥਾਤ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੋਰਟ) ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਇਆ। , Nਜੀਟ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਬੈਗਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਈਪੀਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਜ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ; ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਬਾਇਓਡੀਗਰੇਡੇਬਲ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਜਰਾਸੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਦਾ ਜੋਖਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੈਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ ਬਾਰਸ਼ ਦੀ ਘੁਸਪੈਠ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਾਤਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲ ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਵਿਕਲਪ ਸਨ; ਰਾਜ ਨੇ ਸੀਆਈਪੀਈਟੀ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਮਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣੂ ਮਾਹਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ" ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੱਪਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ 'ਇਕ ਵਾਰ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸੁੱਟੋ' ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ .

11.

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖਾਸ ਦਲੀਲਾਂ, ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦ (ਉਤਪਾਦਾਂ) 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਂਝਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ

12. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਐਸੋਸਿਏਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ 94% ਫੂਡ ਗ੍ਰੇਡ ਪੇਪਰ ਅਤੇ ਸਿਰਫ 6 ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਰੀਨਫੋਰਸਡ ਪੇਪਰ ਕੱਪ (ਜਿਸ ਨੂੰ "ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੋਟੇਡ ਟੀਕਅੱਪ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੱਪਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਤਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਕਲਪ ਸਨ। ਐੱਲਡੀਪੀਈ ਦੀ % ਕੋਟਿੰਗ ਜੋ ਕੱਪ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪਾਣੀ ਰੋਧਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕਾਗਜ਼ ਅਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਅਤੇ ਬਾਇਓਡੀਗ੍ਰੇਡੇਬਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐੱਲਡੀਪੀਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰੀਸਾਈਕਲ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐੱਮਐੱਸਐੱਮਈ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਤਾ TNਪੀਐਲ, ITC, ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਪੇਪਰ ਮਿੱਲਾਂ ਤੋਂ ਐੱਲਡੀਪੀਈ ਕੋਟਿੰਗ ਵਾਲਾ ਕਾਗਜ਼ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੱਪ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

13. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਤਖਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਨ-ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਨਮਾਨੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਬਣਿਆ; ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ, ਇਹ ਕਿ 1986 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਖਰੜਾ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਪਗਨਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੇਪਰ ਕੱਪ ਸਮੇਤ ਵਰਗੀਕਰਨ ਹੋਰ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐੱਲਡੀਪੀਈ ਕੋਟਿੰਗ ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ - ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਸੀ। ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੋਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਤਪਾਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ।

14. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਆਧਾਰਿਤ ਤਿੰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਬਲ ਪੇਪਰ ਕੱਪਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਈਆਈਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਕੱਪਾਂ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਕੱਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਮਾਹਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਪਰ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਲਪਿੰਗ ਅਤੇ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪੇਪਰ ਕੱਪਾਂ 'ਤੇ ਐੱਲਡੀਪੀਈ ਕੋਟਿੰਗ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਗਜ਼ ਅਤੇ ਐੱਲਡੀਪੀਈ ਦੋਵੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰੀਸਾਈਕਲ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਹਨ। ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੀਆਈਪੀਈਟੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਪਰ ਕੱਪਾਂ ਦੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

15. ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ, 1986 ਦੇ ਨਿਯਮ 4 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਵਜੋਂ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸੈਲੂਲਰ ਆਪਰੇਟਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓ.ਆਰ.ਐੱਸ., ਬਨਾਮ ਟਰਾਈ, ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

16. ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੱਪਾਂ ਦੀ 'ਡਿਗਰੇਬਿਲਟੀ' ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਵਾਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ 'ਰੀਸਾਈਕਲੇਬਿਲਟੀ' ਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਾਗਜ਼ ਅਤੇ ਐੱਲਡੀਪੀਈ ਪਰਤ ਨੂੰ ਪੇਪਰ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇੱਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਧੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਕੁੱਲ ਪਾਬੰਦੀ ਇੱਕ ਅਨੁਪਾਤਕ ਹੱਲ ਸੀ। ਪਲਾਸਟਿਕ ਵੇਸਟ (ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਐਂਡ ਹੈਂਡਲਿੰਗ) ਰੂਲਜ਼ 2016 ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਹੋਏ ਕੱਪਾਂ ਦੀ ਬਾਇਬੈਕ ਸਕੀਮ ਸਮੇਤ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ।

17. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਪੋਸੇਜਲ ਕੱਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਉਤਪਾਦਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਰੀਨਫੋਰਸਡ ਕੱਪ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਕੱਪਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਕਲਪ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਛੋਟੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ, ਅਤੇ ਐਮਐਸਐਮਈ ਉਦਯੋਗਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਕੀਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਐਮ.ਸੀ. ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ"।

18. ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਕੈਰੀ ਬੈਗਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੈਗ ਪੌਲੀ-ਪ੍ਰੋਪੀਲੀਨ ਗ੍ਰੈਨਿਊਲਜ਼ ਦੇ ਸਪਨ-ਬਾਂਡਿੰਗ ਫਾਈਬਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾੜੀਆਂ, ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਪੋਲੀਸਟਰ ਫਿਲਾਮੈਂਟਸ ਦੇ ਸਮਾਨ; ਅਤੇ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਫੈਬਰਿਕ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਰਸਾਇਣਕ ਬਣਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੋਨੋ-ਪੌਲੀਮਰ ਦੇ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੈਗਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਵਿਕਲਪ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਫੈਬਰਿਕ ਵਰਗਾ ਬਣਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਕੈਰੀ ਬੈਗਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲੇ, ਨਾਲੀਆਂ, ਸੀਵਰ ਲਾਈਨਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਰੁਕਣ ਜਾਂ ਰੁਕਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਬਰਿਕ ਰਸਾਇਣਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੜਿੱਕੇ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਗੈਸ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਬੈਗ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਬਾਰਸ਼ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ 100 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੀਆਈਪੀਈਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟੈਸਟ ਰਿਪੋਰਟ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਕੈਰੀ ਬੈਗ 100% ਈਕੋ-ਫ੍ਰੈਂਡਲੀ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੀਵਨ ਚੱਕਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਅਸਲ ਬਦਲ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਧੁੰਦਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਵਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਲੰਘ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੁਤੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਪੇਪਰ ਅਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਲ ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ।

19. ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਫੈਬਰਿਕ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮੰਤਰਾਲੇ (ਜੀਓਆਈ) ਦੁਆਰਾ ਤਕਨੀਕੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਗਾਹਕ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਦੀ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵ, ਸਾਰੇ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਕੈਰੀ ਬੈਗਾਂ ਵਿੱਚ 98.2% ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਪੌਲੀ ਪ੍ਰੋਪੀਲੀਨ ਦੀ ਘੱਟ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 57% ਤੋਂ 70% ਤੱਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਔਸਤ ਕੈਰੀ ਬੈਗ 30% ਤੋਂ 90% ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਲੀਨ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਜੀਐਸਐਮ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਕੈਰੀ ਬੈਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ 'ਇਕ ਵਾਰ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸੁੱਟੋ' ਵਜੋਂ ਬ੍ਰਾਂਡ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤਕ ਸੀ।

20. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨੇ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਾਬੰਦੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਛੋਟੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ

ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁਨਰ-ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉੱਦਮਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਬੈਗਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

21. ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 2016 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੈਡੀਕਲ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਡਾਇਪਰ, ਸੈਨੇਟਰੀ ਨੈਪਕਿਨ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਕੈਰੀ ਬੈਗਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। . ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਪੌਲੀ-ਪ੍ਰੋਪੀਲੀਨ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਇਲਾਜ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ, ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹੀ ਤਰਕ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਬੈਗਾਂ ਲਈ ਵੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਮੈਡੀਕਲ ਇਮਪਲਾਂਟ, ਖਾਸ ਸਰਜਰੀਆਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਜਜ਼ਬ ਹੋਣ ਯੋਗ, ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਸਿਉਚਰ ਸਮੱਗਰੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੁੱਟੇ ਹੋਏ ਬੈਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸਫਾਲਟ ਸੜਕਾਂ ਵਿਛਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮੱਗਰੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਰੀ-ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਵਿਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

22. ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਕੈਰੀ ਬੈਗਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸੁੱਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਡਾਟਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੰਡੇ ਜਾਂਦੇ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਵਧੇਰੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟਣਗੇ, ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕਰਨਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯੰਤਰ ਅਜਿਹੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਕੈਰੀ ਬੈਗਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਾਰਟ ਕੱਟ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾ ਕੇ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪਵੇ।

23. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਿੱਤੇ, ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

24. ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ 'ਤੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਬੈਗ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੂੜੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਮਾਈਕਰੋ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਤਪਾਦਾਂ (ਟੂਥਪੇਸਟ, ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੇਸ ਵਾਸ਼, ਸਕ੍ਰਬ ਆਦਿ) 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਕੈਰੀ ਬੈਗਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ

ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਕੈਰੀ ਬੈਗਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ 100% ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੂਟ, ਕਾਗਜ਼ ਅਤੇ ਕਪਾਹ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਖਪਤ ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ। ਕੈਮੀਕਲ ਜੋ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਅਤੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਾ ਅਤੇ ਸਾਇਨਾਈਡ, ਪਰ ਮਾਮੂਲੀ ਅਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਜਾਂ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ

25. ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਈਪੀਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 (ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 (ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ)। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਈਪੀਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਇਸ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦਯੋਗ, ਸੰਚਾਲਨ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਪਾਬੰਦੀ ਸਮੇਤ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਏਪੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੋ. ਐਮ. ਨਾਇਡੂ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

26. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 2016 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਪਲਾਸਟਿਕਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਗੁੱਡਵਿਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੀਵਾਨੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਬੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

27. ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਇੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਸਵੱਛ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਲਈ ਜਨਤਕ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਮਿਆਰ ਜਿੱਥੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਦਾਅ ਹੈ, ਇੱਕ ਤੰਗ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ।

28. ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵੀ ਹੋਏ ਸਨ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਕਿ 1986 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੇਸ ਦੇ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।"

29. ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; 14.11.2018 ਨੂੰ, ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਟੀਅਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ 'ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੈਨ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਪਰ ਕੱਪਾਂ

'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮਿਤੀ 08.12.2018 ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

30. ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਬੈਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪਲਾਸਟਿਕ। ਸੀਆਈਪੀਈਟੀ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ "ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ, ਇੱਕ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਪਲਾਸਟਿਕ ਹੈ ਜੋ ਫਾਈਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਫੈਬਰਿਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਸਾਇਣਕ ਜਾਂ ਘੋਲਨ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ"। ਇਹਨਾਂ ਬੈਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਫਿਲਰ ਸਮੱਗਰੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਸੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਚ ਤਾਪਮਾਨ 'ਤੇ, ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਘਟਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਭਾਵੀ ਸੰਕਟ ਵੱਧ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਬੈਗ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਫੈਬਰਿਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਘਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਵਿਖੇੜਨ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ CO, ਪਾਣੀ, ਅਜੈਵਿਕ ਮਿਸ਼ਰਣ ਅਤੇ ਬਾਇਓਮਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੀਵਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਦਯੋਗ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਯੋਗ ਜਾਂ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਹੈ (ਜੋ ਕਿ 'ਆਈਐੱਸ/ਆਈਐੱਸਓ 17088:2008- ਕੰਪੋਸਟੇਬਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਲਈ ਵਿਵਰਣ' ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ)। ਇਸ ਲਈ, ਛੋਟੇ ਟੁਕੜੇ ('ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕਸ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ, ਤਾਜ਼ੇ ਪਾਣੀ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ 'ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। /2009 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਥੈਲਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ NਜੀT ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਬੈਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

31. ਤਿੰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ (IIT ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਅਤੇ CIਪੀਈT ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਰਸਾਇਣਕ ਟੈਸਟਾਂ) ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਪਗਨਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਾਹਰ ਡੇਟਾ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਸਿਰਫ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸੁੱਟਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਰੀਸਾਈਕਲ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋਣ, ਕਿਉਂਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਬੇਝਿਜਕ ਇਹਨਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਕੂੜਾ ਸੁੱਟਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ, ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਤਪਾਦ ਬਾਇਓਡੀਗ੍ਰੇਡੇਬਲ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ

A. ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ

32. ਈਪੀਏ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 5, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ:

5. ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।- ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਿਅਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗੀ

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ-ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ- (ਏ) ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗ, ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ, ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਨਿਯਮ; ਜਾਂ (ਬੀ) ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਕਰਨਾ।"

10.02.1988 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ, ਈਪੀਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪੀ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਖੁਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇ।

33. 1986 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 4, ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

4. ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼

(1) ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

(2) ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(3) (ਏ) ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ।

(ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਦਿਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗ, ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉਦਯੋਗ, ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਾਬਜ਼ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣਗੇ (3a) ਅਤੇ (4) ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਪਿਛਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।

(4) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ। ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਸੋਧ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ।

(5) ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ।

(6) ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

(a) ਜਿੱਥੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ-

(i) ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ, ਜਾਂ (ii) ਇਸਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

(ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇਸ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਿਲਹਾਲ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ-

(i) ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ, ਜਾਂ

(ii) ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(c) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੇਵਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ-

(i) ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ

(ii) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਲੱਭਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਚਿਪਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਬਾਲਗ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਚਿਪਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਾਂ

(iii) ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਵਿਆਖਿਆ।-ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ:-

(a) "ਕੰਪਨੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;

(ਬੀ) "ਇੱਕ ਨੌਕਰ" ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

34. ਇਹ ਕਿ ਰਾਜ ਕੋਲ ਈਪੀਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ (ਇੱਕ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਗਤਾ ਹੈ, ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ।

35. ਚੱਲ ਰਹੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮ 2016 ਦੇ ਨਿਯਮ ਹਨ ਜੋ 'ਪਲਾਸਟਿਕ' ਅਤੇ 'ਕੰਪੋਸਟੇਬਲ ਪਲਾਸਟਿਕ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ:

"ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਮਾਧਿਅਮ ਸਮੱਗਰੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਮੱਗਰੀ ਹੈ, ਉੱਚ ਪੌਲੀਮਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੋਲੀਥੀਲੀਨ ਟੇਰੇਫਥਲੇਟ, ਉੱਚ ਘਣਤਾ ਵਾਲੀ ਪੋਲੀਥੀਲੀਨ, ਵਿਨਾਇਲ, ਘੱਟ ਘਣਤਾ ਵਾਲੀ ਪੋਲੀਥੀਲੀਨ, ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ, ਪੋਲੀਸਟਾਈਰੀਨ ਰੈਜ਼ਿਨ, ਮਲਟੀ-ਮਟੀਰੀਅਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਰੀਲੋਨਾਈਟ੍ਰਾਇਲ ਬਿਊਟਾਡੀਨ ਸਟਾਈਰੀਨ, ਪੌਲੀਫਿਨਾਈਲਬਿਊਨਾਈਡ, ਪੌਲੀਫੇਨਾਈਲਬਿਊਨਾਈਡ, ਪੋਲੀਫੇਨਾਈਲੇਟ।

ਕੰਪੋਸਟੇਬਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਅਰਥ ਉਹ ਪਲਾਸਟਿਕ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪੋਸਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ CO2, ਪਾਣੀ, ਅਜੈਵਿਕ ਮਿਸ਼ਰਣ ਅਤੇ ਬਾਇਓਮਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੈਵਿਕ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘਟਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਪੈਟਰੋ-ਅਧਾਰਿਤ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਹੋਰ ਜਾਣੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖਾਦ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਦਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਯੋਗ, ਵੱਖ ਕਰਨ ਯੋਗ ਜਾਂ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ; "

36. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਐਨਜੀਟੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਾ ਮੰਨਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜੀਬ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 'ਤੇ ਇੱਕ ਝਲਕ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਈਪੀਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ NਜੀT ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ:

"16. ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ, -

[...]

"(ਜੀ) ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼;"

37. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਸਿਰਫ 01.01.2019 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ (ਅਰਥਾਤ, 6 ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ), ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ

ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

38. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੇਪਰ ਕੱਪ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, 08.12.2018 ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨਾਂ ਸਮੇਤ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

39. ਨਿਯਮ 4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ, ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਦੀ ਚੁੱਪ, ਫਿਰ ਵੀ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ: ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਬਰਟੀ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਵਿੱਚ। ਉੱਥੇ ਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਰਮਪਾਲ ਸਤਿਆਪਾਲ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਸੀ.ਈ. ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਟ੍ਰੈਟਜੈਕੇਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹੀ ਫੈਸਲਾ ਹੁੰਦਾ। 1986 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4(5) 'ਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਛੋਟ।

40. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ 25.06.2018 ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਾਬੰਦੀ ਸਿਰਫ 01.01.2019 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਰਾਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 01.07.2022 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੂਜੇ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਇੱਕਲੇ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਕੱਪਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਤਪਾਦ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

41. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਿਯਮ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਹਾਅ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। , ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬੀ. ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ

42. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਦੋਵੇਂ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਲੰਮੀ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ।

(1) ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਕੱਪ

43. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਕੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ [ਅਨੁਪਾਤ 6% ਪਲਾਸਟਿਕ ਅਤੇ 94% ਕਾਗਜ਼ ਹੈ] ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਕੰਬਲ ਪਾਬੰਦੀ, ਗੈਰ-ਵਾਜਬ, ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੈ। ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ, ਸੈਂਟਰਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਭਾਵ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੋਟਿੰਗ ਨਾਲ ਮਜਬੂਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੇਪਰ ਕੱਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ, ਅਤੇ ਟੀਐਨਪੀਸੀਬੀ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ। 8.12.2018, ਜੋ ਕਿ ਢੁਕਵੇਂ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਟੀਅਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੀ-ਕੋਟੇਡ ਪੇਪਰ ਕੱਪ ਵਿੱਚ 94% ਪੇਪਰ (ਸੈਲੂਲੋਜ਼) ਅਤੇ 6% ਐੱਲਡੀਪੀਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਟੀਐਨਪੀਸੀਬੀ ਨੇ ਐੱਲਡੀਪੀਈ ਕੋਟੇਡ ਡਿਸਪੋਸੇਬਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਸੀਆਈਪੀਈਟੀ ਵਿੱਚ ਪੇਪਰ ਕੱਪ ਨਮੂਨੇ ਸੀਆਈਪੀਈਟੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਪੋਲੀਮਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐੱਲਡੀਪੀਈ ਕੋਟੇਡ ਡਿਸਪੋਸੇਬਲ ਪੇਪਰ ਕੱਪਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

44. ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ (ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬਲ ਪੇਪਰ ਕੱਪਾਂ ਦੀ ਖਪਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਦਰੱਖਤ ਕੱਟੇ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਵੱਧ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦ, ਕੋਰਾ ਘਾਹ, ਨਾਰੀਅਲ ਦੇ ਬਣੇ ਉਤਪਾਦ, ਪੇਚਦਾਰ ਪਾਈਨ, ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦ, ਸਟੀਲ ਉਤਪਾਦ, ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਵੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਮਾਹਿਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਐੱਲਡੀਪੀਈ ਕੋਟਿੰਗ ਕਾਰਨ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਕੱਪਾਂ ਨੂੰ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਰਨਾ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਹੈ, CIਪੀਈT ਟੈਸਟਿੰਗ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

45. ਕਿ ਇਹ ਕੱਪ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਵਰਤੋਂ ਉਤਪਾਦ (ਅਕਸਰ ਗਰਮ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਪੀਣ ਲਈ) ਲਈ ਕਿਸੇ ਅੰਕੜੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰਚਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਗੈਰ-ਬਾਇਓਡੀਗਰੇਡੇਬਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੇ ਤੰਤਰ, ਸਖਤ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਧੀ, ਜਿਸ ਲਈ 2016 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਾਨਕ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕਲੇ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਥਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਗੁਣ.

46. ਇਸਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਮਲਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪ੍ਰਬਲ ਪੇਪਰ ਕੱਪਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਪਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਮੁਕਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(6) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਜਬ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ।

(ii) ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੈਗ

47. ਇੱਕ ਨਿਰਮਾਤਾ-ਐਸੋਸਿਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਣ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ 08.12.2018 ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਬੈਗਾਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"ਗੈਰ ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਦੇ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਟੈਸਟ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਸੀਆਈਪੀਈਟੀ, ਚੇਨਈ ਤੋਂ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਫੈਬਰਿਕ ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ (ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਪਲਾਸਟਿਕ) ਹੈ। ਪੌਲੀਮੇਰਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਘਟਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਗੈਰ ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਕੈਰੀ ਬੈਗ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ।

48. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਬੈਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦਲੀਲਾਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਬੈਗ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਬੈਗਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪੀਨ ਅਤੇ ਫਿਲਰ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ/ਅਨੁਪਾਤ, ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਪਾਬੰਦੀ ਅਨੁਪਾਤਕ ਸੀ। ਰਾਜ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਕਹੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੂੜੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਾਇਓਡੀਗਰੇਡ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ. ਮਜਬੂਤ ਪੇਪਰਕੱਪਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਬੈਗ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ, ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪੱਧਰ ਦੇ ਬਾਇਓਡੀਗਰੇਡੇਸ਼ਨ (ਰਚਨਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ) ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਮੇਟੀ ਗਠਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ; ਇਸ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

49. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 13.12.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 'ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਸਟੀਅਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕੇਂਦਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀ, 19.09.2019 ਦੀ ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ 'ਤੇ ਮਾਹਿਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ (ਜਿਸ ਨਾਲ 2016 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ)।

50. 2016 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ 2018, 2021 ਅਤੇ 2022 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ 2022 ਦੀ ਸੋਧ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ 'ਬਾਇਓਡੀਗਰੇਡੇਬਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪਾਈ, 2016 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ 2021 ਦੀ ਸੋਧ, 'ਗੈਰ-ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਬੈਗ' ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ। ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਕਮੋਡਿਟੀ' ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

(na) "ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੈਗ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪਲਾਸਟਿਕ ਸ਼ੀਟ ਜਾਂ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਪਲਾਸਟਿਕ ਫਾਈਬਰਾਂ ਜਾਂ ਫਿਲਾਮੈਂਟਾਂ (ਅਤੇ ਪਰਫੋਰੇਟਿੰਗ ਫਿਲਮਾਂ ਦੁਆਰਾ) ਦੇ ਮਕੈਨੀਕਲ ਜਾਂ ਥਰਮਲ ਜਾਂ ਰਸਾਇਣਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਠੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਪਲਾਸਟਿਕ ਸ਼ੀਟ ਤੋਂ ਬਣੇ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੈਗ, ਅਤੇ " ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਫੈਬਰਿਕ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਫਲੈਟ ਜਾਂ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪੋਰਸ ਸ਼ੀਟ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਰੇਸ਼ਿਆਂ, ਪਿਘਲੇ ਹੋਏ ਪਲਾਸਟਿਕ ਜਾਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਫਿਲਮਾਂ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,"

[...]

(va) "ਸਿੰਗਲ-ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਵਸਤੂ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਸਤੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ;"

ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਉਸ ਸਮਝ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ ਜੋ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

51. 2021 ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਪਾਬੰਦੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। 01.07.2022, ਨਿਯਮ 4 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2), (3) ਅਤੇ (4) ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"(1) [...]

(2) 1 ਜੁਲਾਈ, 2022 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੋਲੀਸਟਾਈਰੀਨ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪੋਲੀਸਟੀਰੀਨ, ਵਸਤੂਆਂ ਸਮੇਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ, ਆਯਾਤ, ਸਟਾਕਿੰਗ, ਵੰਡ, ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ:-

(ਏ) ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਸਟਿਕਸ ਵਾਲੀਆਂ ਈਅਰ ਬਡਜ਼, ਗੁਬਾਰਿਆਂ ਲਈ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਸਟਿਕਸ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਝੰਡੇ, ਕੈਂਡੀ ਸਟਿਕਸ, ਆਈਸ-ਕ੍ਰੀਮ ਸਟਿਕਸ, ਸਜਾਵਟ ਲਈ ਪੋਲੀਸਟੀਰੀਨ [ਥਰਮੋਕੋਲ];

(ਬੀ) ਪਲੇਟਾਂ, ਕੱਪ, ਗਲਾਸ, ਕਟਲਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਂਟੇ, ਚਮਚੇ, ਚਾਕੂ, ਤੂੜੀ, ਟ੍ਰੇ, ਮਿਠਾਈਆਂ ਦੇ ਡੱਬਿਆਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਲਪੇਟਣ ਜਾਂ ਪੈਕ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ, ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ, ਅਤੇ ਸਿਗਰਟ ਦੇ ਪੈਕੇਟ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਜਾਂ ਪੀਵੀਸੀ ਬੈਨਰ 100 ਮਾਈਕਰੋਨ ਤੋਂ ਘੱਟ, ਸਟਿਰਰਰ।

(3) ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਖਾਦ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

(4) ਨਿਰਮਾਣ, ਆਯਾਤ, ਸਟਾਕਿੰਗ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸੂਚਨਾ। ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੈਰੀ ਬੈਗਾਂ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਸ਼ੀਟਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ, ਜਾਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਸ਼ੀਟਾਂ ਅਤੇ ਮਲਟੀਲੇਅਰਡ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ-ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਬਣੇ ਕਵਰ, ਪੋਲੀਸਟਾਈਰੀਨ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪੋਲੀਸਟਾਈਰੀਨ, ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵੰਡ, ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਦਸ ਸਾਲ, ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ"

52. ਉਹੀ ਨਿਯਮ 4, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੈਗਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ. 01.09.2021:

"(j) ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੈਰੀ ਬੈਗ 30 ਸਤੰਬਰ, 2021 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਕੇ 60 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਮੀਟਰ (ਜੀਐਸਐਮ) ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ"

53. ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ 2016 ਨਿਯਮ ਹੁਣ 60 ਜੀਐਸਐਮ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਬੈਗਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ, ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਲੱਭਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਸਮਾਨਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 19(6) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਸਖ਼ਤ ਪਾਬੰਦੀ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 2016 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਇੱਕਲੇ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਬੈਗਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਟੀਐਨਪੀਸੀਬੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ।

54. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਏ. ਸੰਖਿਆ 8536/2022 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਬਲ ਪੇਪਰਕੱਪਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੀ.ਏ. ਨੰ. 8537-38/2022 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਗਿਆ ਹੈ; ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟੀਐਨਪੀਸੀਬੀ ਨੂੰ 2016 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਬੈਗਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਗਤਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:

ਸੀ.ਏ. ਨੰ: 8536/2022 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਤੇ

ਸੀ.ਏ. Noਐੱਸ.8537-38/2022 ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate